רשומות

קובץ התקנות

ח' בניסן התשפ"ו | 12343 | 26 במרץ 2026

עמוד

תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (רישוי עיסוק בשמאות רכב – הוראת שעה),
התשפ"ו–2026 1702

תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (רישוי עיסוק בשמאות רכב) (הוראת שעה), התשפ"ו–2026

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 19, 149(3), 150(ג), 151 עד 153, 156 ו־239 לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו–2016[1] (להלן – החוק), לאחר התייעצות עם שר העבודה[2], לעניין תקנה 2, על פי הצעת המועצה המייעצת לעניין שמאי רכב שמונתה לפי סעיף 160 לחוק לעניין תקנה 8(א) ו־(ב), ולאחר התייעצות עימה לעניין תקנות 7(ג) ו־9 עד 11, אני מתקינה תקנות אלה:

הגדרות

1. בתקנות אלה –

"אוטוטק", לעניין כלי רכב, "אוטוטק מרכבי רכב וצביעתם", "אוטוטק רכב כבד" ו"אוטוטק רכב קל" – כהגדרתם בתקנות המוסכים;

"ביטוח רכב" – ביטוח של רכב בביטוח נכסים כמשמעותו בסימן א' לפרק ד' של חוק חוזה הביטוח או בביטוח אחריות כמשמעותו בסימן ב' לפרק ד' לחוק האמור כלפי נזקי רכוש של צד שלישי;

"דיון משמעתי", "ועדת המשמעת" ו"קובלנה" – כמשמעותם בסימן ג' לפרק ט' לחוק;

"נתונים ייחודיים", לעניין רכב מסוים – כל אחד מנתונים אלה לגבי הרכב:

(1) מספר בעלים קודמים;

(2) נסועה מיום עלייתו לכביש;

(3) עבר תאונתי;

(4) אופן יבוא הרכב לישראל;

(5) סוג בעלים ייחודי של בעלים קודמים של הרכב, אם קיים כזה;

(6) סוג ייחודי קודם של הרכב, אם קיים כזה;

"חברת השכרה" – תאגיד בעל רישיון השכרה לפי פרק ו' לצו הפיקוח;

"חוק הפיקוח על הביטוח" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א–1981[3];

"חוק חוזה הביטוח" – חוק חוזה הביטוח, התשמ"א–1981[4];

"יצרן הרכב" – יצרן הרכב במדינת חוץ או בעל רישיון לייצור רכב ושיווקו, לפי העניין;

"מבוטח" – מי שהתקשר עם מבטח כאמור בפסקה (1) להגדרה "מבטח", בחוזה ביטוח רכב;

"מבטח" – אחד מאלה, לפי העניין:

(1) לעניין רכב, למעט רכב כאמור בפסקה (2) – בעל רישיון מבטח לפי סעיף 15 לחוק הפיקוח על הביטוח;

(2) לעניין רכב השכרה שאינו מבוטח בביטוח רכב – חברת ההשכרה;

---

[1] ס"ח התשע"ו, עמ' 970; התשפ"א, עמ' 376.
[2] י"פ התשע"ח, עמ' 506; התשפ"ג, עמ' 3642.
[3] ס"ח התשמ"א, עמ' 208.
[4] ס"ח התשמ"א, עמ' 94.

"מספר שלדה" – כהגדרתו בתקנות התעבורה;

"נזק גולמי", "רכב באובדן גמור" ו"שווי הרכב" – כהגדרתם בתקנה 266 לתקנות התעבורה;

"סוג בעלים ייחודי" – כל אחד מאלה:

(1) משרד להסעות כהגדרתו בצו הפיקוח;

(2) תאגיד;

(3) בית ספר לנהיגה;

(4) משרד ממשלתי, לרבות יחידות הסמך שלו, מוסד אחר ממוסדות המדינה, חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה–1975[5], רשות מקומית, חברה עירונית כהגדרתה בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985[6], או כל גוף אחר שהוקם מכוח דין;

(5) נציגות דיפלומטית;

"סוג ייחודי", של רכב – כל אחד מאלה:

(1) מונית, כהגדרתה בפקודת התעבורה;

(2) רכב ביטחון;

(3) רכב מדברי;

(4) רכב סיור;

"צו הפיקוח" – צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעת סיור, הסעה מיוחדת והשכרת רכב), התשמ"ה–1985[7];

"רישיון לשמאות רכב" – כמשמעותו בפרק ט' לחוק;

"רכב ביטחון", "רכב מדברי" ו"רכב סיור" – כהגדרתם בתקנות התעבורה;

"רכב השכרה" – כהגדרתו בצו הפיקוח;

"תביעת ביטוח" – תביעה לתשלום תגמולי ביטוח כמשמעותה בסעיף 23 לחוק חוזה הביטוח, או תביעה לקבלת תגמולים מאת חברת השכרה בשל נזק שנגרם לרכב;

"תוספת ייחודית" – תוספת שהותקנה ברכב, שנרכשה בנפרד ממנו והתשלום בעדה אינו כלול במחיר הרכב כפי שמופיע במחירון כהגדרתו בסעיף 1א להוראות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו–1986[8];

"תקנות האגרות" – תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (שמאות רכב – חשש לניגוד עניינים, כללי אתיקה מקצועית ואגרות), התשפ"ו–2026[9];

"תקנות המוסכים" – תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תנאים לרישוי מוסכים ומנהלים מקצועיים של מוסכים ולהסמכת בוחנים בבחינות לרישוי של מנהלים מקצועיים והוראות שונות), התשפ"ב–2022[10];

"תקנות התעבורה" – תקנות התעבורה, התשכ"א–1961[11].

---

[5] ס"ח התשל"ה, עמ' 172.
[6] ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.
[7] ק"ת התשמ"ה, עמ' 1164.
[8] ק"ת התשמ"ו, עמ' 1469.
[9] ק"ת התשפ"ו, עמ' 1684.
[10] ק"ת התשפ"ב, עמ' 3515.
[11] ק"ת התשכ"א, עמ' 1425.

תנאי כשירות מקצועית לקבלת רישיון לשמאות רכב

2. תנאי כשירות מקצועית לקבלת רישיון לשמאות רכב, לעניין מהנדס, הנדסאי, טכנאי מוסמך או בעל תעודת מקצוע, כאמור בסעיף 149(3) לחוק, יהיו כמפורט להלן:

(1) לעניין מהנדס, הנדסאי או טכנאי מוסמך כאמור בסעיף 149(3)(א), (ב) או (ג) לחוק, לפי העניין – הוא רשום בענף הנדסת מכונות במדור רכב;

(2) לעניין מי שיש לו תעודה כאמור בסעיף 149(3)(ד)(1) או (3) לחוק – הוא בעל תעודת מקצוע במכונאות רכב דרגה 02, באוטוטרוניקה מתקדמת, בפחחות רכב מהדרגה או מהסוג הגבוהים ביותר או באוטוטק מרכבי הרכב וצביעתם;

(3) לעניין מי שיש לו תעודה כאמור בסעיף 149(3)(ד)(2) לחוק וכן רישיון לניהול מקצועי של מוסך מסוג מכונאות רכב כאמור באותו סעיף, או רישיון לניהול מקצועי של מוסך מסוג אוטוטק רכב קל, אוטוטק רכב כבד, אוטוטק מרכבי רכב וצביעתם, או מוסך תיקון מרכבים, כמשמעותם בתקנות המוסכים – הוא בעל תעודת מקצוע בפחחות רכב, באוטוטק רכב קל או באוטוטק מרכבי רכב וצביעתם.

תנאי כשירות וניסיון מקצועי של בוחן בבחינות לקבלת רישיון לשמאות רכב

3. תנאי הכשירות והניסיון המקצועי הנדרשים מבוחן שיוסמך לבחון מועמדים לקבלת רישיון לשמאות רכב, כאמור בסעיף 150(ג) לחוק, יהיו כל אלה:

(1) הוא בעל רישיון תקף לשמאות רכב;

(2) הוא בעל ניסיון של עשר שנים לפחות בתחום שמאות הרכב, ובלבד שעסק בפועל בשמאות רכב במשך חמש שנים לפחות מתוך שבע השנים שקדמו למועד הסמכתו לבוחן;

(3) הוא אימן שני מתמחים לפחות בתחום שמאות הרכב, שסיימו את התמחותם.

בקשה למתן אישור תחילת התמחות בשמאות רכב

4. (א) מי שמבקש להתמחות בשמאות רכב (בתקנה זו – המבקש), יגיש למנהל בקשה למתן אישור תחילת התמחות (בתקנה זו – הבקשה), ובה יציין את פרטיו המזהים, אם מתקיימים בו התנאים לפי סעיף 149(1) עד (4) לחוק, והאופן שבו הוא מבקש לקבל את ההודעה בכתב על החלטת המנהל בבקשה, לרבות באמצעות הדואר או באמצעים דיגיטליים; המבקש יצרף לבקשה העתקים של כל אלה:

(1) תעודת הזהות שלו;

(2) תעודות המעידות על כך שמתקיימים בו התנאים לפי סעיף 149(2) עד (4) לחוק;

(3) קבלה על תשלום אגרה בעד בקשה למתן אישור תחילת התמחות בשמאות רכב כאמור בתקנות האגרות.

(ב) החלטת המנהל בבקשה תינתן בתוך 30 ימים מיום שהומצאו לו כל המסמכים הנדרשים לפי תקנת משנה (א); הודעה על ההחלטה תישלח למבקש באופן שציין בבקשה.

התמחות בשמאות רכב – היקף ההתמחות והגשת דין וחשבון תקופתי

5. (א) התמחות בשמאות רכב תהיה בהיקף שלא יפחת מ־30 שעות שבועיות במשך שנה (להלן – היקף ההתמחות הנדרש); על אף האמור, רשאי המנהל, לבקשת מתמחה, לאשר לו התמחות בהיקף שעות שבועיות נמוך יותר, ובלבד שמשך תקופת ההתמחות יוארך כך שסך כל שעות ההתמחות של המתמחה בכל תקופת ההתמחות לא יפחת מסך שעות ההתמחות בהתאם להיקף ההתמחות הנדרש.

(ב) מתמחה רשאי להיעדר מהתמחותו ובלבד שהיקף ההתמחות בפועל לא יפחת מ־48 שבועות של 30 שעות שבועיות או מהיקף שעות שבועיות נמוך יותר שאישר לו המנהל כאמור בתקנת משנה (א) בכפוף להארכת משך ההתמחות בהתאמה.

(ג) נעדר המאמן, רשאי המתמחה להמשיך בהתמחות אצלו, אם התקיימו כל אלה:

(1) ההיעדרות כאמור אינה עולה על חודש ימים;

(2) במשרדו של המאמן מצוי שמאי רכב נוסף, העומד בתנאים הקבועים בתקנה 6(א);

(3) המנהל אישר, לבקשת המאמן, את שמאי הרכב האמור בפסקה (2), למלא את מקומו בהיעדרו;

(4) ממלא המקום מבצע את תפקידי המאמן לפי תקנות אלה.

(ד) המתמחה יגיש למנהל, בתום כל שישה חודשי התמחות, דין וחשבון בדבר התמחותו, בחתימתו ובחתימת מאמנו; הדין וחשבון יכלול פירוט בדבר היקף שעות ההתמחות, מספר ימי היעדרות של המתמחה, והפעולות המקצועיות שביצע במהלך תקופת הדין וחשבון; המנהל רשאי לדרוש הבהרות בעניינים שפורטו בדין וחשבון.

מאמנים

6. (א) מי שמתקיימים בו כל אלה, רשאי, על פי הרשאת המנהל, לאמן מתמחה בשמאות רכב:

(1) הוא בעל ניסיון של חמש שנים לפחות כשמאי רכב, ואם הוא בעל ניסיון של עשר שנים לפחות כשמאי רכב – רשאי המנהל לתת לו הרשאה לאמן שני מתמחים בשמאות רכב;

(2) לא התקבלה לגביו החלטה של ועדת המשמעת, בדיון משמעתי, במהלך תקופה של שנה שקדמה למועד הגשת בקשתו לקבל הרשאה לאמן מתמחה, שלפיה עבר עבירת משמעת המנויה בסעיף 163 לחוק (בתקנה זו – עבירת משמעת), אשר בשלה סבור המנהל שאין הוא ראוי לשמש מאמן;

(3) לא הוגשה נגדו קובלנה לוועדת המשמעת בשל עבירת משמעת, שוועדת המשמעת טרם קיבלה החלטה לגביה.

(ב) המנהל רשאי, לאחר שנתן לשמאי הרכב הזדמנות לטעון את טענותיו, לבטל את ההרשאה שנתן לו לאמן מתמחה, לתקופה קצובה שלא תעלה על שנה מיום ביטול ההרשאה כאמור, בהתקיים אחד מאלה:

(1) המנהל נוכח ששמאי הרכב לא מילא כראוי את תפקידו כמאמן;

(2) ועדת המשמעת החליטה לגביו בדיון משמעתי כי עבר עבירת משמעת ובשל כך סבור המנהל שאין הוא ראוי לשמש מאמן.

פעולות מקצועיות שמתמחה רשאי לבצע

7. (א) (1) מתמחה בשמאות רכב רשאי, לצורך עריכת שומת רכב, לבצע בדיקה פיזית של רכב שניזוק ולצלם נזקים ברכב, ולשם כך לקיים קשר עם מוסך, עם בעל רישיון במוצרי תעבורה ועם בעל הרכב.

(2) מתמחה יהיה רשאי לבצע פעולות כאמור בפסקה (1) –

(א) אם טרם השלים את המחצית הראשונה של היקף ההתמחות הנדרש – בליווי המאמן בלבד;

(ב) לאחר שהשלים את המחצית הראשונה של היקף ההתמחות הנדרש – בלא ליווי המאמן, ובלבד שהמאמן נתן את אישורו לכך, אם שוכנע כי המתמחה הוא בעל כשירות מקצועית מספיקה.

(ב) נוסף על האמור בתקנת משנה (א), מתמחה בשמאות רכב יהיה רשאי, במהלך כל תקופת ההתמחות שלו, לקבוע כשירות רכב לתנועה או לערוך שומת רכב, והכול

בלבד שחתם עליהן המאמן, לאחר שהוא בדק אותן ומצא אותן נכונות למיטב שיקול דעתו; לעניין זה, "בשירות רכב לתנועה" – כמשמעותה בתקנה 274 לתקנות התעבורה.

(ג) על פעולותיו של מתמחה בשמאות רכב לפי תקנות משנה (א) ו־(ב), יחולו הוראות תקנה 9, כאילו היה שמאי רכב, וכן יחולו הוראות תקנה 11 לגבי המאמן שלו.

(ד) השלים אדם את היקף ההתמחות הנדרש ולא עמד בהצלחה בבחינות כמפורט בתקנה 8, לא יהיה רשאי לבצע את הפעולות המקצועיות שמתמחה רשאי לבצע לפי תקנה זו.

בחינות לשם קבלת רישיון לשמאות רכב

8. (א) תוכנית הבחינות לשם קבלת רישיון לשמאות רכב תכלול את כל אלה:

(1) בחינות עיוניות בעניינים אלה (להלן – הבחינות העיוניות):

(א) מערכות הרכב, תפעולן ועקרונות לתיקונן;

(ב) מינהל שומה, שתכלול את הנושאים האלה:

(1) החוק והתקנות שהותקנו מכוחו;

(2) חוק חוזה הביטוח;

(3) תקנות התעבורה;

(4) חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), התשנ"ח–1998[12];

(5) תקנות הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות) (ניהול יומן ורישום בו, דיווח על גניבת חלק והגבלת השימוש בחלקי רכב), התשס"ז–2007[13];

(6) הוראות שנתן הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון, לפי חוק הפיקוח על הביטוח, לעניין טיפול בתביעת ביטוח; לעניין זה, "הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון" – כמשמעותו בחוק הפיקוח על הביטוח;

(2) בחינה מעשית מסכמת בעריכת שומת רכב (להלן – הבחינה המעשית המסכמת).

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) –

(1) מהנדס, הנדסאי או טכנאי מוסמך, הרשומים בענף הנדסת מכונות במדור רכב, או בעל רישיון לניהול מקצועי של מוסך לפי סעיף 136 לחוק, מסוג אוטוטק רכב קל , יהיו פטורים מן הבחינה העיונית בנושא מערכות הרכב כאמור בתקנת משנה (א)(1)(א);

(2) מי שהוא בעל תעודה המעידה שסיים 11 שנות לימוד במוסד חינוך שאישר משרד החינוך, וגם בעל רישיון לניהול מקצועי של מוסך לפי סעיף 136 לחוק, מהסוג מכונאות רכב, אוטוטק רכב כבד, יהיה פטור מן הבחינה העיונית בנושא מערכות רכב כאמור בתקנת משנה (א)(1)(א).

---

[12] ס"ח התשנ"ח, עמ' 290.

[13] ק"ת התשס"ז, עמ' 856.

(ג) מתמחה יהיה רשאי להיבחן –

(1) בבחינות העיוניות – לאחר שהשלים מחצית מהיקף ההתמחות הנדרש;

(2) בבחינה המעשית המסכמת – לאחר שעבר בהצלחה את הבחינה העיונית והשלים את היקף ההתמחות הנדרש.

(ד) הבחינות כאמור בתקנת משנה (א) ייערכו אחת לחודש לפחות; הודעה על מועד כל בחינה תפורסם באתר האינטרנט של המשרד חודשיים לפחות לפני מועד הבחינה.

(ה) מתמחה הרשאי להיבחן בבחינה מסוימת לפי תקנת משנה (ג), יירשם לאותה בחינה ויצרף קבלה על תשלום האגרה בעד השתתפות בבחינה כאמור בתקנות האגרות, והזמנה להשתתף בה תישלח לו בתוך 60 ימים מיום צירוף הקבלה על תשלום האגרה כאמור.

(ו) הודעה על תוצאת בחינה תהיה בכתב ותישלח לנבחן באופן שביקש בעת הרישום לבחינה, לרבות באמצעות הדואר או באמצעים דיגיטליים, והכול בתוך 30 ימי עבודה ממועד הבחינה.

(ז) נבחן שנכשל בבחינה העיונית רשאי להשיג לפני המנהל, בכתב, על תוצאתה, בתוך 14 ימים מיום שהודע לו על התוצאה כאמור, ויצרף להשגתו העתק קבלה על תשלום אגרה בעד השגה על תוצאת בחינה כאמור בתקנות האגרות; המנהל יחליט בהשגה בתוך 30 ימים ויודיע על החלטתו לנבחן באופן האמור בתקנת משנה (ו).

הוראות מקצועיות לעניין שומת רכב

9. (א) שמאי רכב יערוך שומת רכב לעניין פירוט התיקונים הנדרשים ברכב, בהתאם להוראות אלה, אם ניתנו או נקבעו:

(1) הוראות יצרן הרכב לעניין ביצוע פעולות ברכב כאמור בסעיף 139(א) לחוק;

(2) הוראות לעניין ביצוע פעולות ברכב שקבע השר לפי סעיף 139(ב) לחוק;

(3) הוראות מקצועיות לעניין ביצוע פעולות ברכב שנתן המנהל לפי סעיף 139(ג) לחוק.

(ב) שמאי רכב ייתן למזמין שומת הרכב ולבעל הרכב, אף אם לא היה מזמין השומה, וכן למוסך שבו נבדק הרכב, שומת רכב שתכלול את כל אלה:

(1) ציון שמו של שמאי הרכב, מענו, דרכי ההתקשרות עימו ומספר רישיונו לשמאות הרכב; נערכה שומת הרכב על ידי מתמחה – גם שמו ומספר רישומו של המתמחה;

(2) הפרטים הדרושים לזיהוי הרכב, לרבות תוצר, דגם רכב, שנת ייצור או מועד עלייה לכביש, מספר הקילומטרים שהרכב נסע, מספר שלדה וקוד הדגם;

(3) פרטי בעל הרכב;

(4) מספר סידורי של שומת הרכב;

(5) מועד התרחשות אירוע הנזק;

(6) מקום ומועד בדיקת הרכב על ידי השמאי או המתמחה;

(7) צילומי הרכב והנזק שנגרם לו;

(8) תיאור מילולי של הנזק, ואם היה נזק מכני – גם הסבר בדבר אופן היווצרותו, פירוט מוצרי התעבורה שנדרש להחליפם או לתקנם, והערכת האפשרות לקיומו של נזק סמוי; היה צורך להחליף מוצר תעבורה – יפרט השמאי את המספר

הקטלוגי של כל מוצר תעבורה שהחלפתו נדרשת, אם קיים, או יתארו באופן אחר המאפשר לזהותו במדויק, ואם נדרש להחליפו במוצר תעבורה מקורי, חליפי או משומש; החלפה במוצר תעבורה משומש כאמור תאושר על ידי שמאי רכב רק אם התקיימו לגבי מוצר התעבורה המשומש כל אלה:

(א) הוא מאותם תוצר, דגם ושנת ייצור או שנה מאוחרת ממנה, של הרכב שלגביו נערכת שומת הרכב;

(ב) הוא במצב תקין;

(ג) המנהל המקצועי של המוסך אישר בכתב את התקנתו ברכב שלגביו נערכת שומת הרכב;

(9) ניזוק הרכב באופן האמור בתקנה 309(א) לתקנות התעבורה – גם את עלות הבדיקה של הרכב לאחר התיקון, לשם מתן תעודת בדיקה כמשמעותה בתקנה האמורה;

(10) פירוט שעות העבודה הנדרשות כפי שהן מוערכות על ידי שמאי הרכב, ובלבד שמספרן לא יעלה על מספר שעות העבודה הנדרשות על פי שעתון יצרן הרכב, אם השעתון כולל דרישה כאמור, וכן הערכת עלות העבודה, בחלוקה לפי סוגי התיקונים הנדרשים בהתאם למקצועות ענף הרכב השונים, ובכלל זה פחחות, צבע, מכונאות, חשמל ואלקטרוניקה, בציון מחיר שעת העבודה שלפיו חישב את עלות העבודה, לפי מחיר שעת עבודה שלא יעלה על המחיר הקבוע בשלט המוצב במוסך;

(11) קביעת אחוז הנזק הגולמי ושווי הרכב בהתאם לשווי הרכב בסמוך לפני אירוע הנזק; לעניין קביעת אחוז הנזק הגולמי, שווי הרכב בסמוך לפני אירוע הנזק לא יכלול את שווי התוספות הייחודיות שלו ולא יושפע מהנתונים הייחודיים שלו;

(12) כל נתון עובדתי נוסף שעליו מתבססת שומת הרכב;

(13) השווי הכספי של הנזק שנגרם לרכב, השינוי בערך הרכב עקב הנזק שנגרם לו, אם נגרם, וכן קביעת השמאי לעניין היות הרכב בר־תיקון או רכב באובדן גמור;

(14) נדרשה בדיקה מטלורגית לרכב או בדיקה על ידי מעבדה מוסמכת לרכב, תכלול שומת הרכב גם את עלות הבדיקה כאמור, ואולם עלות זו לא תיכלל בנזק הגולמי;

(15) העלויות העקיפות של תיקון הרכב, ובכלל זה עלויות בשל אחסון הרכב, עיכוב בתיקונו עקב איחור באספקת מוצר תעבורה, העמדת רכב חלופי או חילוצו וגרירתו, ואולם עלויות אלה לא ייכללו בנזק הגולמי.

(ג) נערכה שומת הרכב במסגרת תביעת ביטוח, ימסור שמאי הרכב עותק משומת הרכב למזמין שומת הרכב, למבטח, למבוטח או לשוכר הרכב, לפי העניין, ויכלול בה, נוסף על הפרטים האמורים בתקנת משנה (ב), גם את פרטי המבוטח ופרטי ביטוח הרכב, לרבות מספר הפוליסה ומספר התביעה.

(ד) היו ברכב שלגביו נערכה שומת הרכב מוקדי נזק שונים, יפרט שמאי הרכב בשומת הרכב, לגבי כל אחד מהם בנפרד, את הפרטים האמורים בתקנת משנה (ב)(7) עד (10), וקביעותיו לעניין הנזק הגולמי של הרכב יכללו את עלות תיקון הנזקים בכל המוקדים.

(ה) שמאי רכב ימציא אומדן ראשוני של הנזקים ברכב ושל התיקונים הנדרשים בו למזמין שומת רכב, ואם נערכה שומת הרכב במסגרת תביעת ביטוח – גם למבוטח ולמבטח, בתוך יום עבודה אחד ממועד סיום ביצוע הבדיקה הפיזית של הרכב, ככל האפשר; אומדן ראשוני כאמור יכלול את הפרטים האמורים בתקנת משנה (ב)(1) עד (7) ותיאור מילולי של הנזק כאמור ברישה של פסקה (8) של אותה תקנת משנה.

(ו) שמאי רכב יפעל בשקידה ראויה כדי להשלים את עריכת שומת הרכב בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ־21 ימי עבודה מהמועד שבו ערך את הבדיקה הפיזית לרכב; בלי לגרוע מהאמור, נערכה שומת הרכב במסגרת תביעת ביטוח, יעביר אותה שמאי הרכב למבטח או לשוכר הרכב, לפי העניין, מייד עם השלמתה ולא יאוחר מיום עבודה אחד לאחר מכן; סבר שמאי רכב שערך שומת רכב כי יש צורך לערוך שומת רכב נוספת בנסיבות האמורות בתקנה 12, יערוך אותה בתוך 45 ימי עבודה מיום שקיבל מזמין שומת הרכב או המבטח, לפי העניין, את שומת הרכב הראשונה, או בתוך 90 ימי עבודה מיום קרות הנזק, לפי המאוחר, ויכלול בה הסבר בדבר השינויים שחלו בשומת הרכב הנוספת לעומת שומת הרכב הראשונה, אם ישנם.

(ז) התגלה נזק סמוי תוך כדי תיקון רכב שנערכה לגביו שומת רכב, יוסיף שמאי הרכב לשומת הרכב את הפרטים הנדרשים לגביו לפי תקנות אלה ויעביר את התוספת לשומת הרכב למזמין שומת הרכב, ואם נערכה שומת הרכב במסגרת תביעת ביטוח – גם למבוטח ולמבטח.

(ח) שמאי רכב לא יכלול בשומת רכב פירוט תיקון ברכב, לרבות מוצר תעבורה שישמש לאותו תיקון, שבעל רישיון להפעלת מוסך או מנהל מקצועי של מוסך אינם רשאים לבצע אותו או להשתמש בו לפי החוק.

(ט) שמאי רכב לא יכלול בשומת רכב פירוט תיקון ברכב שלפיו המרכב של הרכב יורכב מחלקי מרכב נפרדים ומושלמים המחוברים ליחידת מרכב אחת ולא יאשר שמאי רכב תיקון כאמור, אלא אם כן נתן יצרן הרכב אישור בכתב המתיר לבצע תיקון כאמור לאותו דגם רכב, ושמאי הרכב יציג אישור זה לפי דרישה של מזמין שומת הרכב, המבוטח או המבטח.

(י) הודיע בעל הרכב, בכתב, לשמאי הרכב, שאין ברצונו לתקן את הנזק ברכב, ישלים שמאי הרכב את עריכת שומת הרכב בתוך 7 ימי עבודה מיום קבלת ההודעה.

(יא) בתקנה זו –

"בדיקה מטלורגית" – בדיקה של טיב ריתוכי חיבור המרכבים, המבוצעת על ידי מעבדה שהוסמכה לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז–1997[14], לעניין ביצוע בדיקה כאמור;

"נזק סמוי" – נזק שנגרם לרכב, שלא נמצא על ידי שמאי רכב בבדיקה הראשונית שערך טרם ביצוע התיקון לרכב;

"צרכן" – כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן;

"שעתון יצרן הרכב" – שעתון עבודת התחזוקה שפרסם יצרן הרכב, שבו מפורטים פרקי הזמן הדרושים לביצוע עבודות התחזוקה ברכב.

הוראות מקצועיות לעניין דיווח לרשות הרישוי

10. (א) שמאי רכב ידווח לרשות הרישוי, באופן מקוון, על קביעת רכב באובדן גמור או על רכב שנגרם לו נזק בטיחותי כהגדרתו בתקנה 309(ט) לתקנות התעבורה.

[14] ס"ח התשנ"ז, עמ' 156.

(ב) שמאי רכב ידווח על קביעת רכב באובדן גמור כאמור בתקנת משנה (א) מייד עם השלמת עריכת שומת הרכב ולא יאוחר מתום 45 ימים מיום אירוע הנזק, ואם הייתה מניעה על פי דין לבדוק את הרכב – בתום 45 ימים מיום שהוסרה המניעה.

(ג) שמאי רכב ידווח על נזק בטיחותי כאמור בתקנת משנה (א) לאחר שווידא שהרכב תוקן, ולא יאוחר מ־21 ימים מיום שהושלם תיקון הרכב.

הוראות מקצועיות לעניין שמירת מסמכים ותיעוד

11. שמאי רכב ישמור את שומת הרכב, ובכלל זה את צילומי הרכב והנזק שנגרם לו, וכן את התיעוד על דיווח לפי תקנה 10, למשך שבע שנים לפחות ממועד עריכת השומה.

מועד ביצוע בדיקה פיזית לרכב לשם עריכת שומת רכב

12. שמאי רכב יערוך בדיקה פיזית לרכב לשם עריכת שומת רכב, כאמור בסעיף 156 לחוק, לפני ביצוע תיקון של הנזק לרכב שנכלל בשומת הרכב; על אף האמור, רשאי שמאי רכב לערוך בדיקה פיזית לרכב גם אחרי שתוקן הנזק האמור, כולו או מקצתו, לשם עריכת שומת רכב נוספת לגבי אותו הנזק.

פרטי חשבונית ללקוח

13. שמאי רכב ייתן ללקוח חשבונית אשר תכלול את הפרטים האלה:

(1) שם שמאי הרכב ומספר רישיונו לשמאות רכב;

(2) שם הלקוח;

(3) המספר הסידורי של שומת הרכב;

(4) מספר הרישוי ומספר השלדה של הרכב שלגביו נערכה שומת הרכב;

(5) המחיר הכולל תמורת עריכת שומת הרכב.

תחילה

14. תחילתן של תקנות אלה 15 ימים מיום פרסומן.

תוקף

15. תוקפן של תקנות אלה לשנה.

כ"ט באדר התשפ"ו (18 במרץ 2026)
(חמ 5453–3)

מירי רגב
שרת התחבורה והבטיחות בדרכים